

ČÁST V

VÝSLEDKY PŘEDNOSTNÍHO HLASOVÁNÍ PRO JEDNOTLIVÉ KANDIDÁTY

Volič mohl právo přednostního hlasování uplatnit tak, že na hlasovacím lístku pro vybranou stranu označil nejvýše dva kandidáty, kterým dával přednost. Pokud volič tohoto práva nevyužil, byl jeho hlas pro tuto stranu interpretován tak, že souhlasí s pořadím kandidátů tak, jak je strana uvedla na hlasovacím lístku, a že mu tedy nezáleží na tom, který kandidát obdrží mandát. Získané přednostní hlasy byly vyhodnoceny ve skrutiniu při přidělování mandátů stranám. Straně přidělené mandáty získali kandidáti v pořadí uvedeném na hlasovacím lístku, pokud toto pořadí nezměnili voliči svými přednostními hlasy.

Pořadí kandidátů pro přidělení mandátu v důsledku získání přednostních hlasů se mohlo změnit při splnění podmínky, že kandidát získal tolik přednostních hlasů, že to činilo alespoň 5 % z počtu platných hlasů, odevzdaných pro tuto stranu celkem.

Kandidáti, kteří vyhověli této podmínce, se posunuli na první místa pořadí pro přidělení mandátů a ostatní kandidáti se odsunuli o příslušný počet míst dále v nezměněném vzájemném pořadí. Jestliže jí vyhovělo více kandidátů a strana získala více mandátů, kandidáti se pro přidělení mandátu řadili podle absolutního počtu získaných přednostních hlasů a pokud by byl tento počet stejný, mandáty jim byly přidělovány podle jejich pořadí na hlasovacím lístku.

Na hlasovacím lístku mohlo být uvedeno nejvýše o jednu třetinu více kandidátů, než je mandátů, o které se kandidáti ucházejí. Pro volby do Evropského parlamentu v roce 2014 to tedy mohlo být maximálně 21 + 7 kandidátů, tj. celkem 28 kandidátů na jednom hlasovacím lístku.

Pokud byla kandidatura zrušena v době po zaregistrování kandidátních listin (kandidát odstoupil nebo byl zmocněncem strany odvolán), údaje o kandidátovi zůstaly na hlasovacím lístku, ale při rozdělování mandátů se k němu nepřihlíželo. Pokud byl kandidát škrtnut registračním úřadem při registraci, ponechal registrační úřad tuto pozici volnou pro případ, že by se kandidát odvolal a soud by jeho odvolání vyhověl.

Celkem bylo na 38 registrovaných kandidátních listinách uvedeno 849 kandidátů, z nichž 2 nebyli registrováni (registrační úřad ponechal tuto pozici volnou) a 8 kandidátů bylo odvoláno v zákonné lhůtě. V porovnání s volbami v roce 2009 došlo k nárůstu počtu kandidátů i počtu kandidujících subjektů. V roce 2009 bylo podáno 33 kandidátních listin s celkem 708 kandidáty, z nichž však byl výrazně vyšší podíl neplatných kandidátů (41 z toho 9 škrtnuto již při registraci).

Plně obsazené kandidátní listiny byly zaznamenány u 17 kandidujících subjektů (44,7 %), při volbách v roce 2009 pak u 30,3 % (10 kandidátních listin).

Jedním ze souhrnných závěrů o vlivu přednostního hlasování na výsledky voleb do Evropského parlamentu je konstatování, že v důsledku přednostních hlasů voličů byl ve dvou případech přidělen mandát kandidátovi, který by jej jinak, vzhledem ke svému zařazení na určité

pořadí na hlasovacím lístku, nezískal. Konkrétně se jednalo o Jaromíra Štětinu (TOP 09 a STAN) a Miloslava Ransdorfa (KSČM).

Absolutně nejvíce přednostních hlasů bylo uděleno Jiřímu Pospíšilovi (77 724 hlasů) kandidujícímu za ODS, dále pak Janu Kellerovi (57 812) za ČSSD a Pavlu Teličkovi (50 784) za hnutí ANO 2011. V relativním vyjádření se do popředí dostávají i menší strany, které se do skrutinia nedostaly, nicméně jeden či více z jejich kandidátů byli výrazně dominantnější než kandidáti ostatní – např. Pavel Černý se 40,4 % přednostních hlasů (O.K.strana), Jiří Paroubek ze strany LEV 21 (39,0 %) nebo Radek John za stranu Věci veřejné (36,9 %). Jednalo se nejen o lídry kandidátních listin, ale i o další osoby na kandidátních listinách, které jsou veřejně známé a objevovaly se jako tváře volebních kampaní těchto stran.

Seznam tabulek:

Tab. 11a – Seznam prvních 50 kandidátů v pořadí podle absolutního počtu přednostních hlasů

Tab. 11b – Seznam prvních 50 kandidátů v pořadí podle relativního počtu přednostních hlasů

Tab. 12 – Souhrnný přehled o výsledcích přednostního hlasování

Tab. 13 – Přehled výsledků přednostního hlasování pro jednotlivé kandidáty podle stran

Vysvětlivky k tab. č. 12:

- Údaj "z nich nevolitelných" představuje počet kandidátů, kteří se kandidatury vzdali nebo jejichž kandidatura byla zmocněncem strany odvolána v době od zaregistrování kandidátní listiny do uplynutí 48 hodin před zahájením voleb.
- Údaj "na přední místa se posunulo kandidátů" představuje počet kandidátů, kteří obdrželi takový počet přednostních hlasů, jenž je posunul pro přidělení stranou získaných mandátů na přední místo. Pokud kandidát obdržel více než 5 % platných hlasů postačujících na posun na kandidátní listině, avšak setrval na stejné pozici, tento posun není v tabulce zohledněn.
- Údaj "z nich obdrželo mandát" představuje počet kandidátů, kteří se v důsledku získaných přednostních hlasů posunuli na takové místo, které jim zajistilo přidělení mandátu, přičemž by tento mandát bez přednostních hlasů nezískali (zůstali by na původním místě hlasovacího lístku, na které již žádný mandát „nezbyl“).

Vysvětlivky k tab. č. 13:

- Vysvětlivky *):
 - X ... Strana nepostoupila do skrutinia
 - A ... Mandát přidělen
 - N ... Náhradník
 - Z ... Kandidát odstoupil nebo byl odvolán do 48 hodin před zahájením voleb
- Údaj "nové pořadí" představuje změnu v pořadí kandidátů pro přidělení mandátu, způsobenou uplatněním pravidla o vlivu výsledků přednostního hlasování na pořadí pro přidělování mandátů. Je-li za číslicí ještě písmeno "p", jde o zvýraznění faktu, že tento kandidát se v důsledku získaných přednostních hlasů posunul vpřed oproti původnímu pořadí na hlasovacím lístku. Z důvodu upozornění na projev vůle voličů je tento údaj uváděn i u stran,

keré do skrutinia nepostoupily. Pokud kandidát obdržel více než 5 % platných hlasů postačujících na posun na kandidátní listině, avšak setrval na stejné pozici, tento posun není v tabulce zohledněn. Pokud došlo na kandidátní listině k posunu pořadí pouze na základě odstoupivšího kandidáta, k této změně pořadí se v hodnocení rovněž nepřihlíží.